

METODERAPPORT:

1: Nilas Johnsen og Nina Johnsrud

2: "Lilja-4-ever eller lykkelig hore?": Artikkelserie om trafficking av utenlandske prostituerte til Norge, og handlingsplanen for å motvirke slik menneskehandel.

3: Sakene stod på trykk i Dagsavisen torsdag 13. januar 2005, fredag 14. januar 2005, lørdag 16. januar, søndag 17. januar, tirsdag 18. januar og torsdag 20. januar.

Denne serien er blitt fulgt opp i en lang rekke artikler senere, vedlagt er en sak fra 2. februar 2005, en kommentar og artikkel fra 18. februar 2005, og en sak fra 24. juni - da Dørum og co hadde et skrytemøte om handlingsplanen sin. Vedlagt er også et oppslag fra 18. desember, som viser at våre artikler har fått en politisk konsekvens. Den vedlagte reportasjen fra 28. desember viser at det fortsatt er mye arbeid som gjenstår før utenlandske prostituerte tilbys reell beskyttelse her, og dermed våger å bidra i kampen mot hallikknnettverkene. (Disse siste vedleggene er kun vedlagt i originalversjon, ikke i kopier).

4: Dagsavisen, Møllergata 39, 0179 Oslo, Pb. 1183 Sentrum, 0107 Oslo. Telefon: 22998000

5: Nilas Johnsen: 22998128/99626463. Nina Johnsrud: 66991566/92241817. Adr: ved Dagsavisen. Epost: nilas.johnsen@dagsavisen.no / nina.johnsrud@dagsavisen.no

6. Redegjørelse for arbeidet: Dette gjelder arbeidet med artikkelserien fra 13. januar til og med 20. januar. De andre vedleggene er oppfølgere til disse sakene:

a) Arbeidet var et resultat av lang tids jobbing med feltet. Sommeren 2002 begynte Dagsavisen, og andre medier, å skrive om det økte antallet utenlandske prostituerte. Vi skrev også konkret om en jente fra Litauen som vi møtte. Jeg (Nilas Johnsen) ville gå mer i dybden på dette og det satte i gang en lengre reportasjeserie, som avdekket de første tilfellene av trafficking til Norge. Disse sakene kom mens politiet var helt i startgropen i sitt arbeid. Jeg var også på en reportasjetur i Baltikum om dette.

I februar 2003 kom regjeringens handlingsplan mot trafficking, som vi dekket utførlig. Utover 2003/2004 kom politiet mer i gang med sitt arbeid opp mot dette problemet, noe Nina Johnsrud, med mange års erfaring som krimjournalist dekket. Nina dekket også utførlig rettsaken som omhandlet den første traffickingsaken i Norge høsten 2004/vinteren 2005.

Med andre ord hadde vi begge god erfaring fra å jobbe med saker om prostitusjon/menneskehandel/organisert kriminalitet. Vi satt begge med en følelse av at mye i regjeringens handlingsplan mot trafficking, presentert med pomp og prakt av daværende Justisminister Odd Einar Dørum, ikke hadde slått ut som ønsket. Det ble bekreftet av kilder i støtteapparatet rundt kvinnene, av de

utenlandske prostituerte selv (i den grad vi fikk dem i tale), og av kilder i politiet.

Flere saker ble på dette tidspunktet rullet opp av politiet, og det kunne se ut som om kampen mot menneskehandel gikk strålende. Vi bestemte oss for å samarbeide om en artikkelserie som gikk i dybden og viste hvordan dette virkelig utviklet seg.

b) Den sentrale problemstillingen var å vise at mange sider ved regjeringens handlingsplan mot trafficking ikke hadde slått ut som ønsket. Og til tross for at politiet tilsynelatende hadde suksess i enkeltsaker (omtalt i seriens første sak), visste vi begge at de i de fleste sakene stanget hodet mot veggen fordi kvinnene ikke ønsket eller torde å vitne mot bakmenn. Hvor lå svakheten i planen? Hva ble gjort feil? Hvordan kunne dette gjøres bedre? Det ønsket vi å vise.

c) Vi planla begynnelse og slutt på serien, og jobbet slik at vi hadde flere saker klare før vi satte på den første saken på trykk 13. januar. Selve hovedsaken stod på trykk lørdag 15. januar.

d) Jeg påbegynte arbeidet med den første korte artikkelen, og siden jobbet vi tett sammen. Vi hadde begge mange kilder innen støtteapparatet rundt prostituerte kvinner, og gode og avgjørende kilder innen politiet. Vi kontaktet også de som jobbet med handlingsplanen i Justisdepartementet. Vi fordelte arbeidet mellom oss, men sitter ved siden av hverandre og jobbet tett sammen. Vi snakket med kilder på telefon, noen møtte vi, vi gikk gjennom rapporter og pressemeldinger, og vi var ute på «strøket» for å forsøke å få noen av kvinnene i tale.

Det største praktiske problemet underveis var nettopp dette siste punktet: Vi hadde truffet prostituerte kvinner fra Øst-Europa både på «strøket», ved Pro-senteret, ved å ringe på kontaktannonser, og gjennom kritesentrene tidligere. Men i denne omgang var det ingen av de utenlandske kvinnene, som innen vår tidsramme, ville stå fram, selv om vi pratet med flere. På grunn av arbeidspress mot slutten av serien fikk vi heller ikke muligheten til å bli med politiet ut på oppsøkende arbeid.

7. Den konkrete serien gikk over én uke, og ble jobbet med i ca to uker. Men som nevnt over var den resultatet av kontinuerlig arbeid over flere år. Både jeg og Nina jobber fremdeles med dette temaet, noen av sakene er vedlagt. Vi bruker begge en del fritid på kildepleie og lignende hjemmefra, men i hovedsak var det snakk om sene kvelder her på jobben.

8. I disse sakene, og andre om samme tema, opplever vi at de som jobber med dette på politisk plan tar problemene vi har tatt opp på alvor. Vi har fått høre det i gjentatte tilbakemeldinger fra de ansvarlige for dette arbeidet i regjeringen. Nylig hadde vi ett oppslag om at nåværende Justisminister Knut Storberget jobber for å gi utenlandske prostituerte kvinner utvidet beskyttelse i Norge (vedlagt). Dette er en direkte oppfølging av hovedproblemstillingen vi påpekte i vår artikkelserie, nemlig den for dårlige beskyttelsen kvinnene får her, og den alt for korte refleksjonsperioden. 45-dagers perioden som vi omtaler er nå under revurdering i Arbeids- og

sosialdepartementet, som trolig vil utvide denne refleksjonsperioden.

Ellers opplevde vi den gang, som nå, at det er vanskelig å få reportasjelagt slike saker. Kun ved å vise over tid at man tar slike saker på alvor, og ikke bare skaper sensasjon siden det handler om sex-salg, kan man få tillit i miljøene som hjelper disse kvinnene. Nylig fikk vi møte en av de traffickingutsatte på et krisesenter (vedlagt). Det var resultatet av lang tids tillitskapende arbeid.

9. Oslo, 13. januar,

Nilas Johnsen

Nina Johnsrud